

REGERINGEN

Regeringsbeslut

III:11

2016-05-26

S2016/03791/FS (delvis)

Socialdepartementet

Socialstyrelsen
106 30 Stockholm

Uppdrag att utöka hanteringen av information om individuella förskrivbarbehörigheter i register över hälso- och sjukvårdspersonal

---

Regeringens beslut

Regeringen ger Socialstyrelsen i uppdrag att utöka myndighetens hantering av information om individuella förskrivbarbehörigheter i myndighetens register över hälso- och sjukvårdspersonal (HOSP). Utökningen innebär att myndigheten ska registrera vad de begränsningar av förskrivningsrätt som beslutats av Hälso- och sjukvårdens ansvarsnämnd (HSAN) består av.

Socialstyrelsen får för uppdragets genomförande använda 400 000 kronor under 2016. Kostnaderna ska belasta utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg, anslaget 1:6 Bidrag till folkhälsa och sjukvård, anslagsposten 29 Ordnat införande och strukturerad uppföljning. Medlen utbetalas engångsvis efter rekvisition ställd till Kammarkollegiet. Rekvisitionen ska inkomma till Kammarkollegiet senast den 1 december 2016. Medel som inte har utnyttjats ska återbetalas till Kammarkollegiet senast den 31 mars 2017. Vid samma tidpunkt ska en ekonomisk redovisning lämnas till Kammarkollegiet. Rekvisition, redovisning och återbetalning ska hänvisa till det diarienummer som detta beslut har.

Socialstyrelsen ska samråda med HSAN, E-hälsomyndigheten, Inspektionen för vård och omsorg, och andra berörda aktörer på området samt ha löpande avstämningar med Regeringskansliet (Socialdepartementet) under arbetets gång. Socialstyrelsen ska slutrapportera uppdraget till Regeringskansliet (Socialdepartementet) senast den 1 april 2017. Redovisningen ska hänvisa till det diarienummer som detta beslut har.

Ärendet

Regeringen tog den 17 december 2015 beslut om Den nationella läkemedelsstrategin 2016–2018. Syftet med strategin är att få en nationell

kraftsamling kring prioriterade frågor inom läkemedelsområdet. En av aktiviteterna inom ramen för strategin är att förhindra läkemedelsförskrivning i strid med vetenskap och beprövad erfarenhet, mot bakgrund av att överförskrivning av narkotikaklassade läkemedel utgör en allvarlig patientsäkerhetsrisk.

I betänkande Pris, tillgång och service – fortsatt utveckling av läkemedels- och apoteksmarknaden (SOU 2012:75) lyfter utredningen bland annat fram att det finns praktiska och tekniska problem kring hur information om förskrivningsrätt som behövs vid expediering tillgängliggörs öppenvårdsapoteken. Utredningen konstaterar att den information som E-hälsomyndigheten får från Socialstyrelsen angående förskrivningsrätten enbart anger om en persons förskrivningsrätt är begränsad eller ej men inte anger vad inskränkningen eller begränsningen avser. Vid expediering av läkemedel på apotek är det nödvändigt att ha den informationen.

Socialstyrelsen för ett register över hälso- och sjukvårdspersonal (HOSP). Registret regleras i förordningen (2006:196) om register över hälso- och sjukvårdspersonal. Detta så kallade behörighetsregister omfattar samtliga personer som har svensk legitimation inom vårddycken. Av 6 § i förordningen framgår att registret bland annat får innehålla uppgift om personnummer, förskrivarkod och omfattning av förskrivningsrätt. Vidare framgår att personuppgifterna i registret får användas för att lämna uppgifter till receptregistret hos E-hälsomyndigheten.

Socialstyrelsen rapporterar dagligen in uppgifter från HOSP-registret till receptregistret. I informationen som förs över till receptregistret finns bland annat uppgifter om inskränkt förskrivningsrätt (ja/nej), kod för behörighetsinskränkning och datum för behörighetsinskränkning. HOSP-registret innehåller därutöver inte några uppgifter om innehållet i HSAN:s beslut. Av 8 kap. 10 § patientsäkerhetslagen (PSL) framgår att förskrivningsrätten kan dras in eller begränsas om en förskrivare missbrukat sin behörighet att förskriva narkotiska läkemedel, andra särskilda läkemedel, alkoholhaltiga läkemedel eller teknisk sprit. I HSAN:s beslut anges numera mer tydligt vari en begränsning består i utifrån uppräkningsen i bestämmelsen ovan i PSL. Äldre beslut från HSAN kan dock vara utformade på annat sätt. Socialstyrelsen skickar meddelandeblad till apoteken om beslut från HSAN eller domstol. I meddelandebladen anges också vari begränsningen består i. Samma mer detaljerade information förs dock inte in i HOSP-registret i dagsläget. Därmed förs informationen inte heller över till E-hälsomyndigheten. Eftersom informationen behövs för apoteken vid expediering av läkemedel finns behov av att utöka informationen i HOSP-registret.

Regeringen ger mot denna bakgrund Socialstyrelsen i uppdrag att utöka myndighetens registrering av uppgifter om begränsad förskrivningsrätt så att det framgår vilka av områdena i 8 kap. 10 § PSL som en begräns-

ning omfattar. En sådan registrering är möjlig för samtliga beslut som fattats enligt patientsäkerhetslagen. För äldre beslut som inte fattats enligt patientsäkerhetslagen kommer man dock även fortsättningsvis vara hänvisad till manuell kontroll.

Parallellt med detta uppdrag ger regeringen E-hälsomyndigheten ett särskilt uppdrag att automatisera och digitalisera kontrollen av individuella förskrivbarbehörigheter. I E-hälsomyndighetens uppdrag ingår att analysera, utveckla och införa en teknisk lösning som möjliggör kontrollen av individuella förskrivbarbehörigheter vid expediering av läkemedel på apotek. Att utöka Socialstyrelsens hantering av information om individuella förskrivbarbehörigheter är en viktig förutsättning för att möjliggöra E-hälsomyndighetens tekniska lösning för de begränsningar av förskrivningsrätt som beslutas av HSAN.

På regeringens vägnar

Gabriel Wikström

Caroline Nilsson

Kopia till

E-hälsomyndigheten
Hälso- och sjukvårdens ansvarsnämnd
Inspektionen för vård och omsorg
Läkemedelsverket